Spolufinancováno Evropskou unií

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Střední článek podpory

Název projektu:
Střední článek podpory
Registrační číslo projektu:
CZ.02.02.02/00/22_005/0004237

Cesty k meziobecní spolupráci ve školství

Podpora v území

Jaroslav Mihal

Střední článek podpory

11. 11. 2026

Střední článek podpory pro Olomoucký kraj

- Metodické konzultace pro vedení škol a zřizovatele
- Podpora začínajících ředitelů
- Workshopy a semináře v oblasti managementu a nepedagogické práce
- VIP podpora při spojování škol

Spolufinancováno Evropskou unií

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Střední článek podpory

Název projektu:
Střední článek podpory
Registrační číslo projektu:
CZ.02.02.02/00/22_005/0004237

Demografické projekce

Co nás čeká v příštích 10 letech a kde čerpat informace

Demografická data a projekce

MŠMT (projekce 2025 až 2035)

- Projekce počtu obyvatel, dětí v mateřských školách a žáků při nástupu na základní a střední školu do roku 2035 - Edu.cz
- Počet obyvatel 0-29 let
- Počet dětí v MŠ

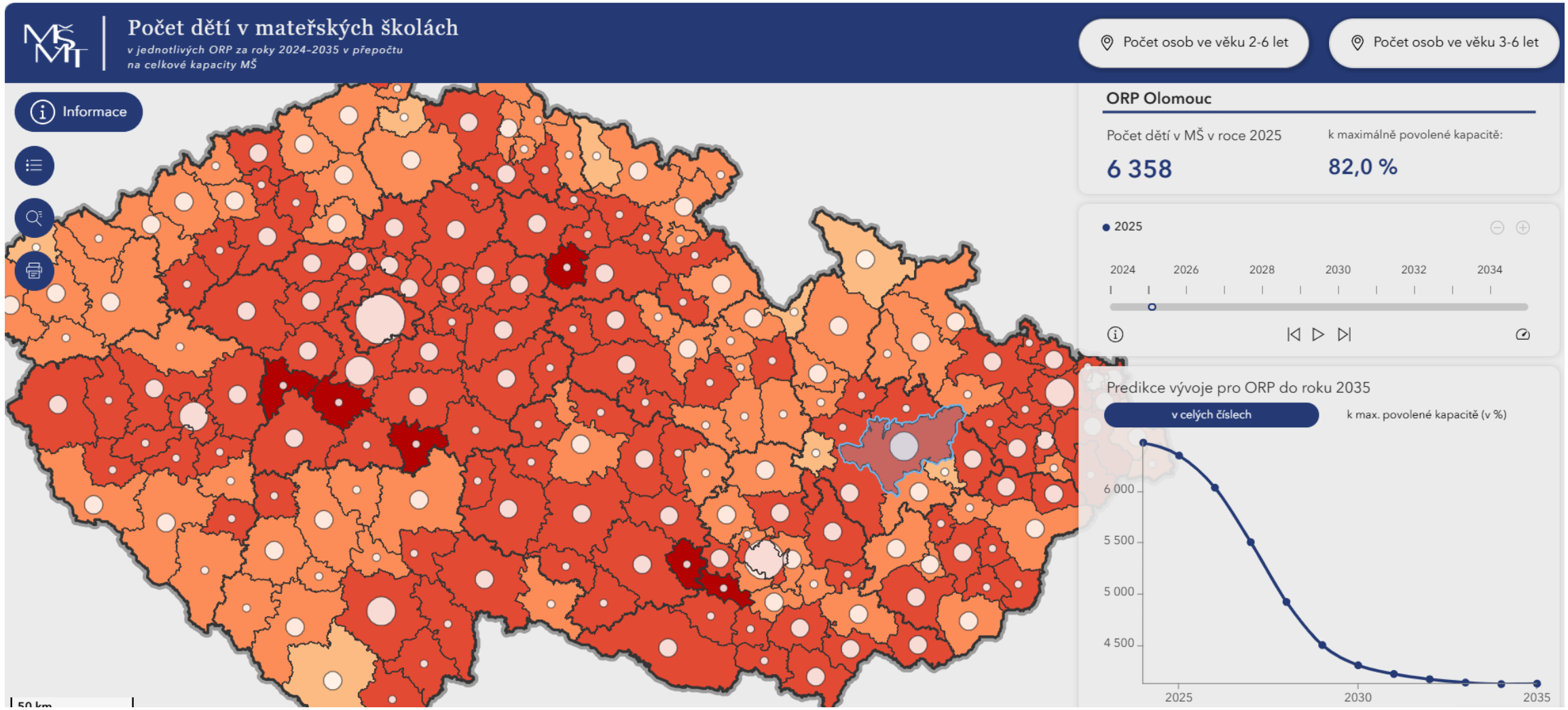
Český statistický úřad (do roku 2025)

- Demografický portál České republiky | Obyvatelstvo.cz

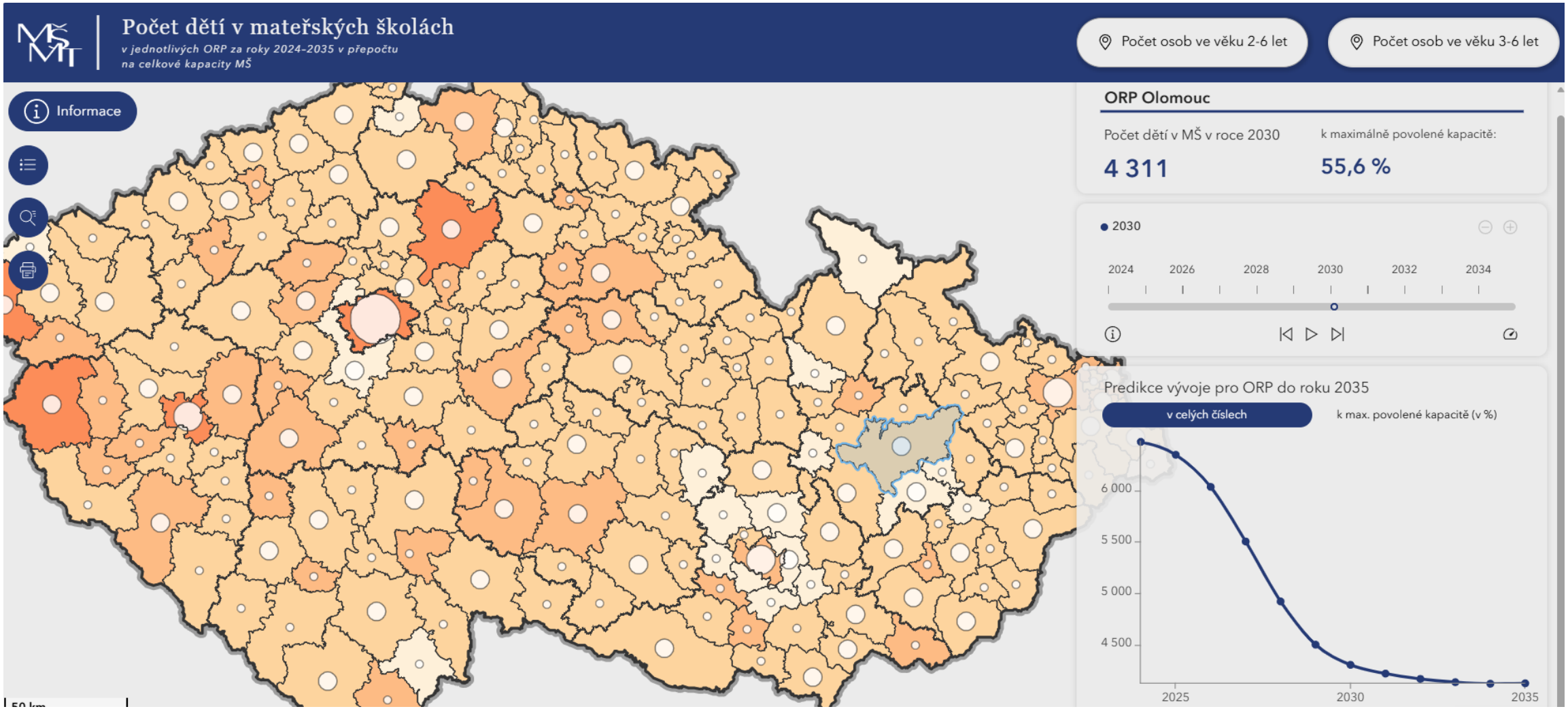
Ministerstvo vnitra (predikce na příštích 20 let)

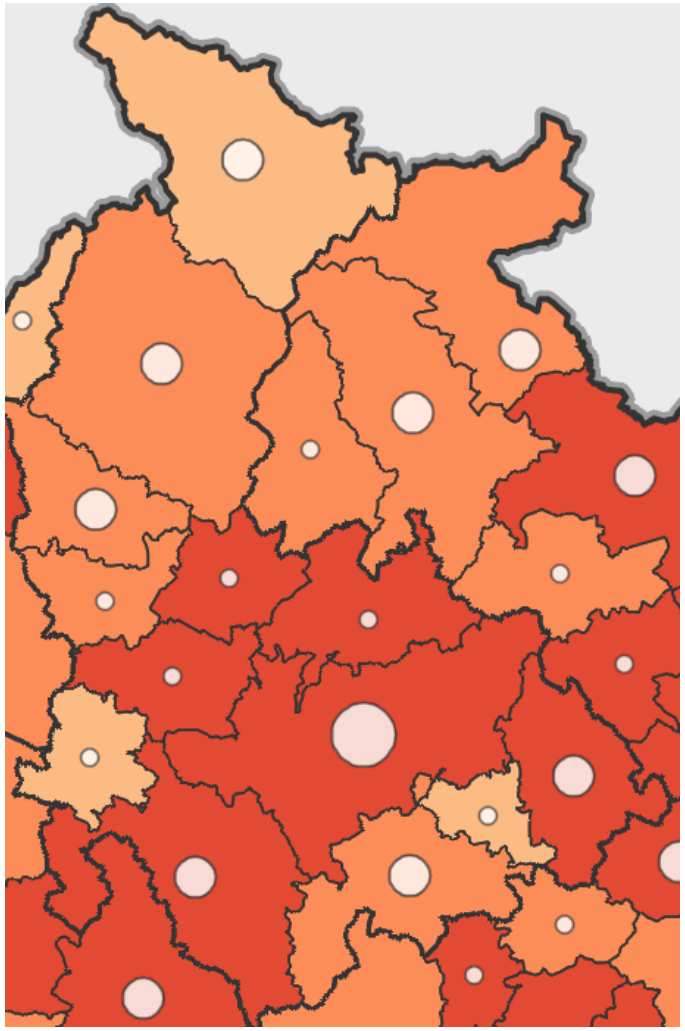
- Kolik nás bude - predikce vývoje populace

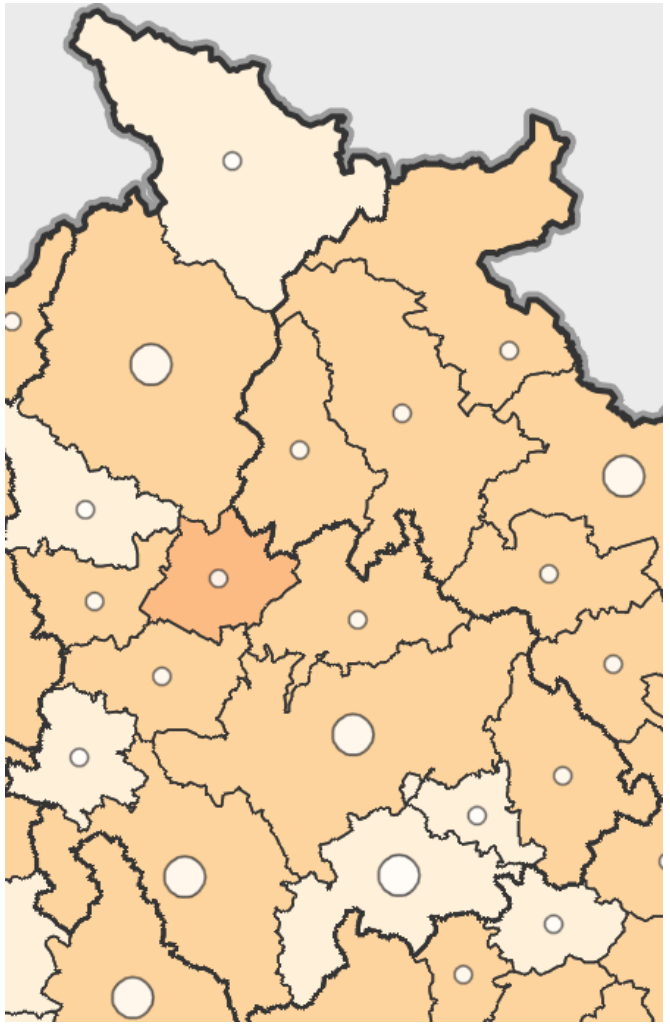
Demografická data a projekce

Demografická data a projekce

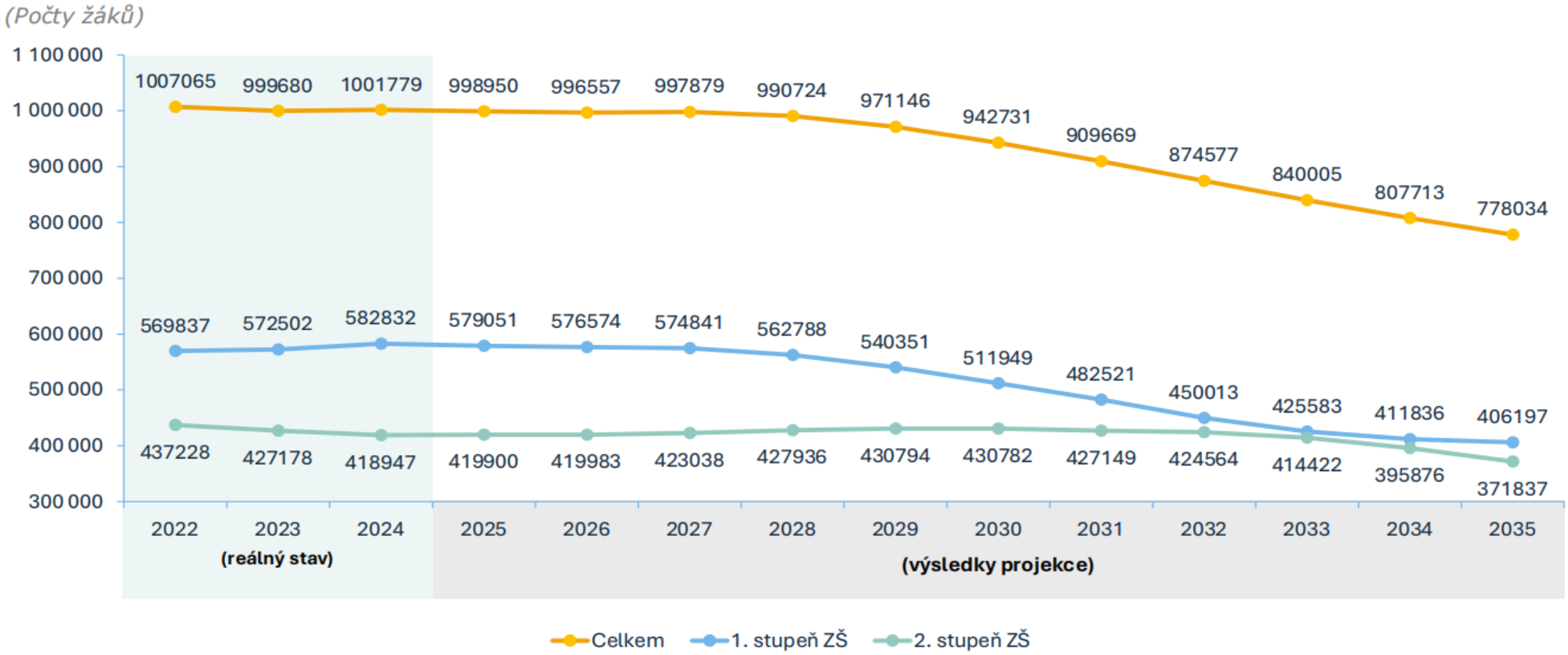
Využití kapacit MŠ

1. obrázek … rok 2025

2. obrázek … rok 2030

Projektovaný vývoj počtu žáků

na ZŠ podle stavu k 30. 9.

Ukázka projekce – okres Přerov

Projekce počtu osob ve věku 0-29 let

Věk osob

☐ 0	☐ 5	☐ 10	☐ 15	☐ 20	☐ 25
☐ 1	■ 6	☐ 11	☐ 16	☐ 21	☐ 26
☐ 2	☐ 7	☐ 12	☐ 17	☐ 22	☐ 27
☐ 3	☐ 8	☐ 13	☐ 18	☐ 23	☐ 28
☐ 4	☐ 9	☐ 14	☐ 19	☐ 24	☐ 29

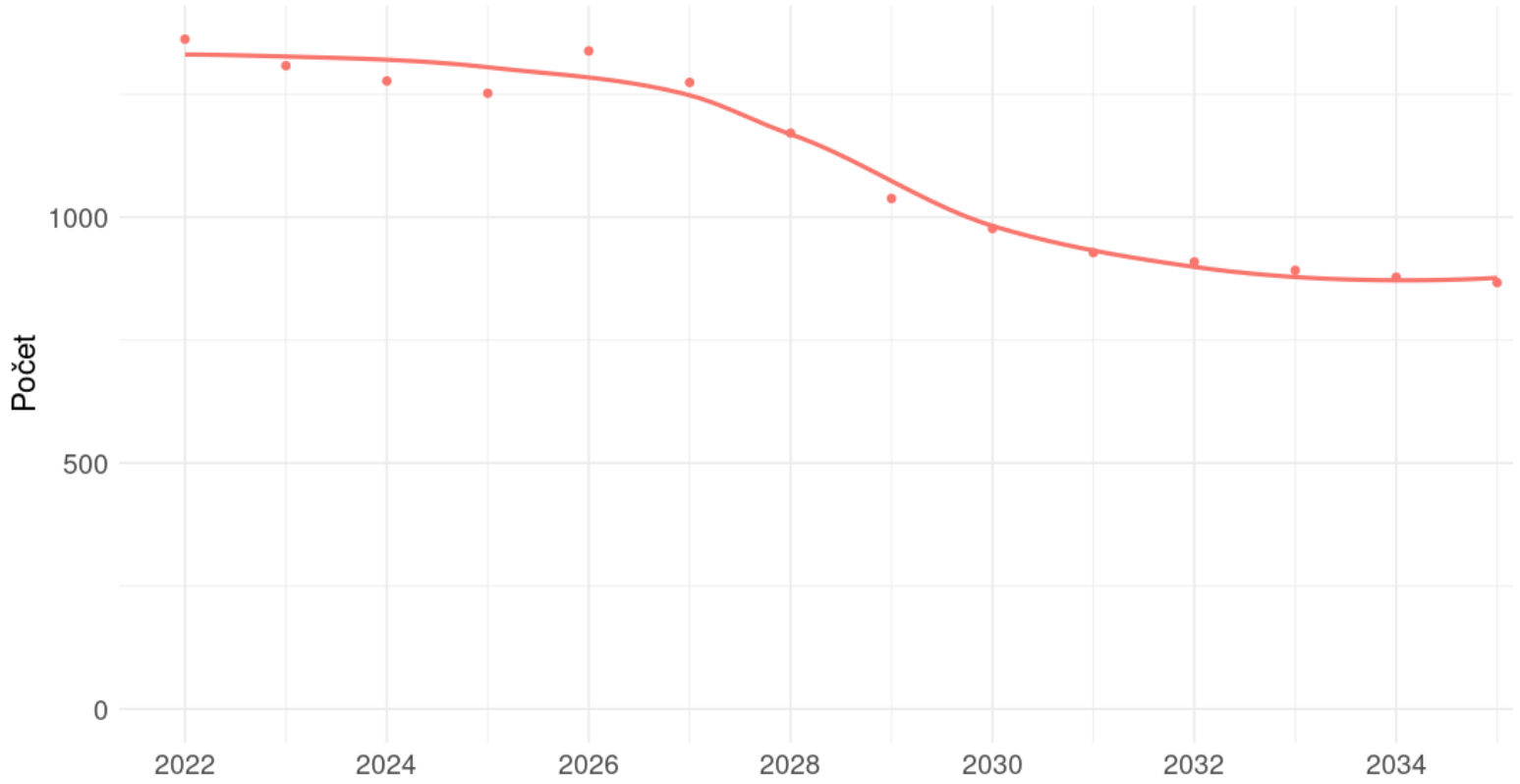
Kraj

Olomoucký ▾

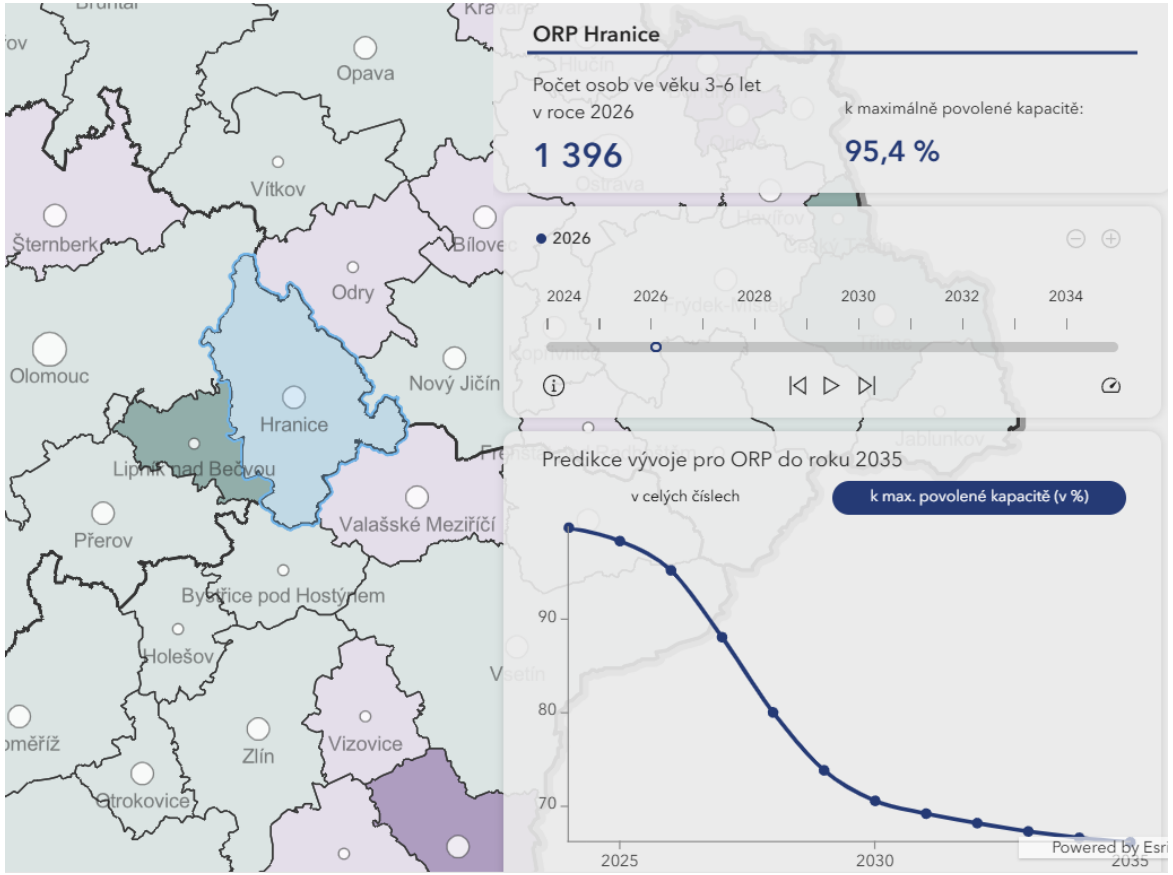
Okres

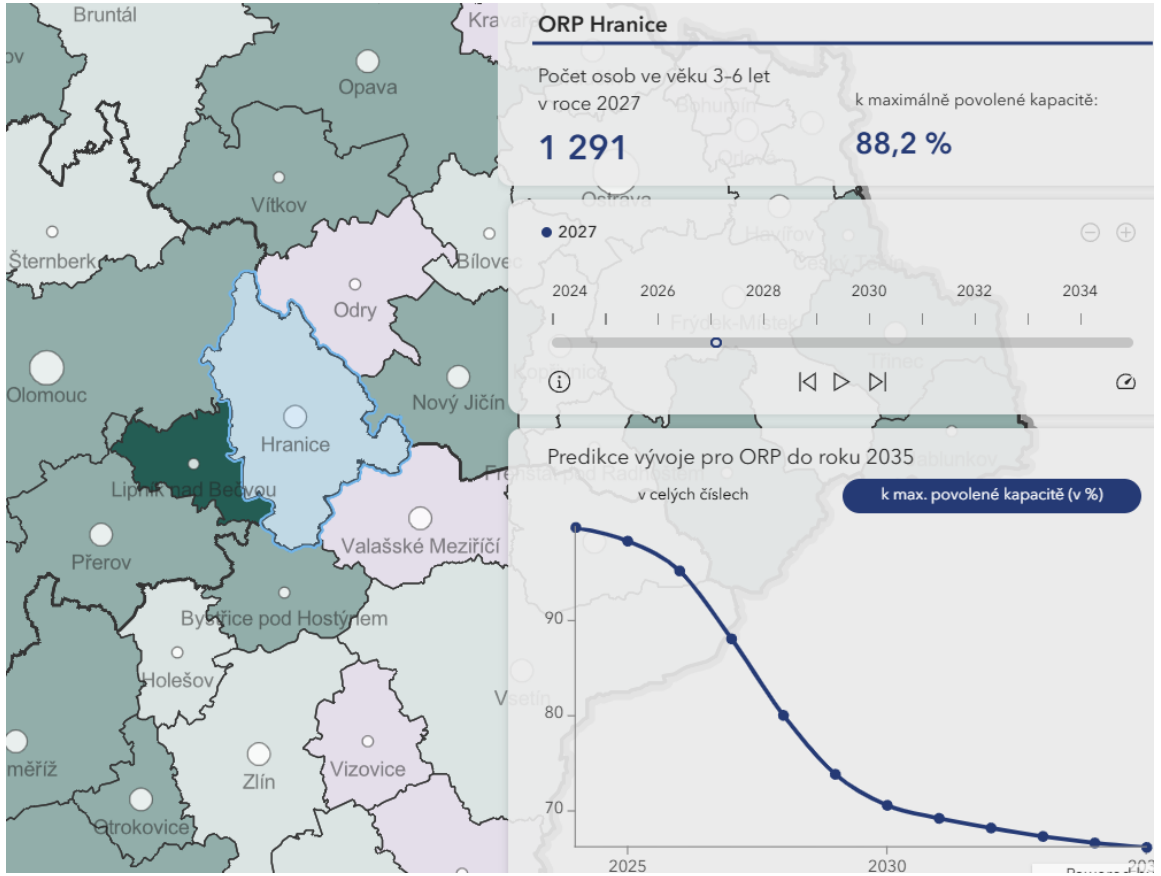
Přerov ▾

☑ Zobrazit projektované počty

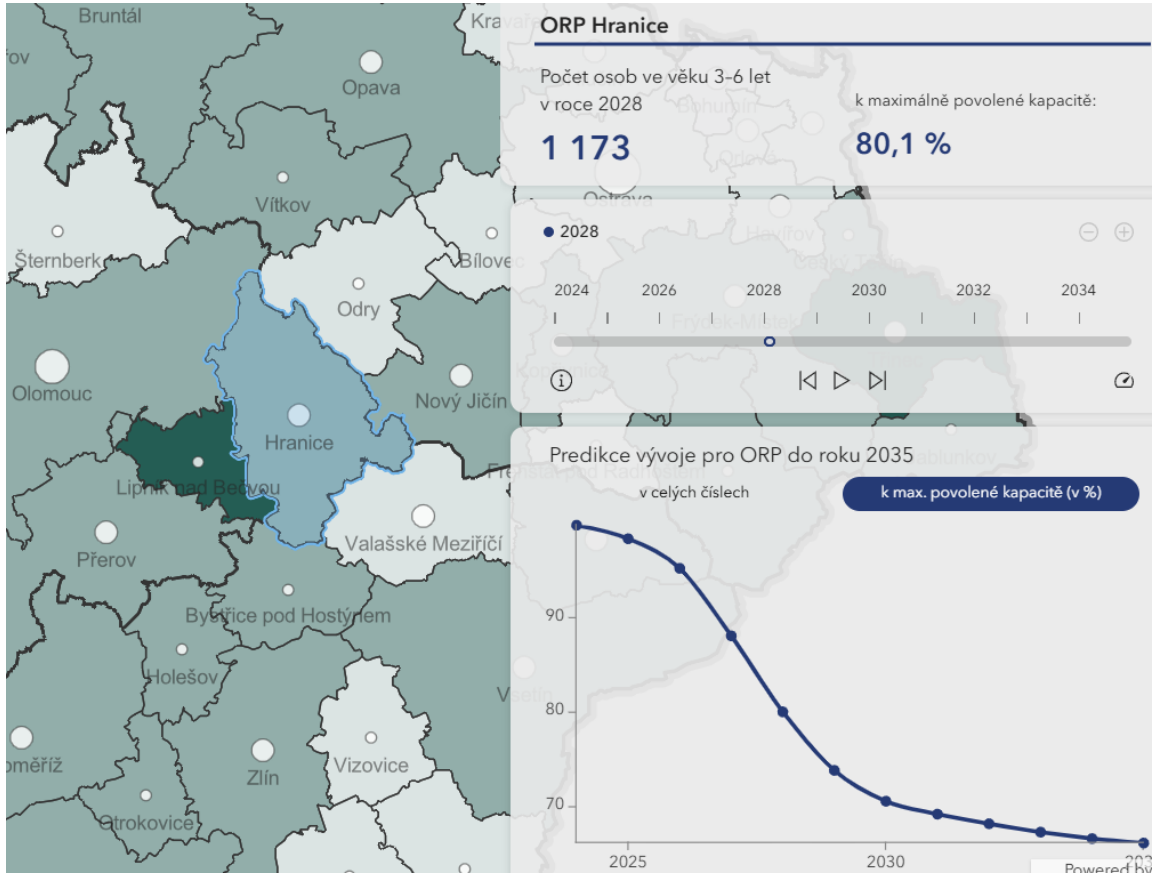

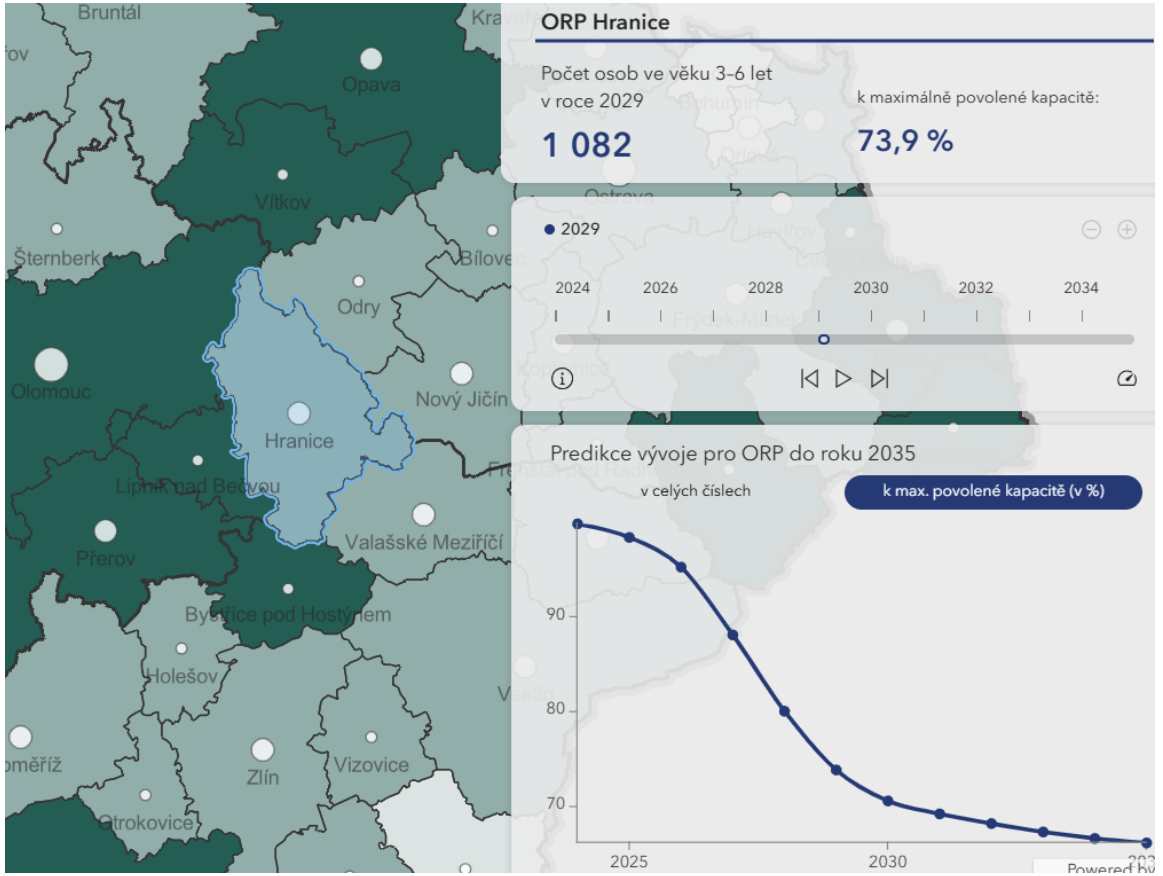
Děti 3-6 let – ORP Hranice

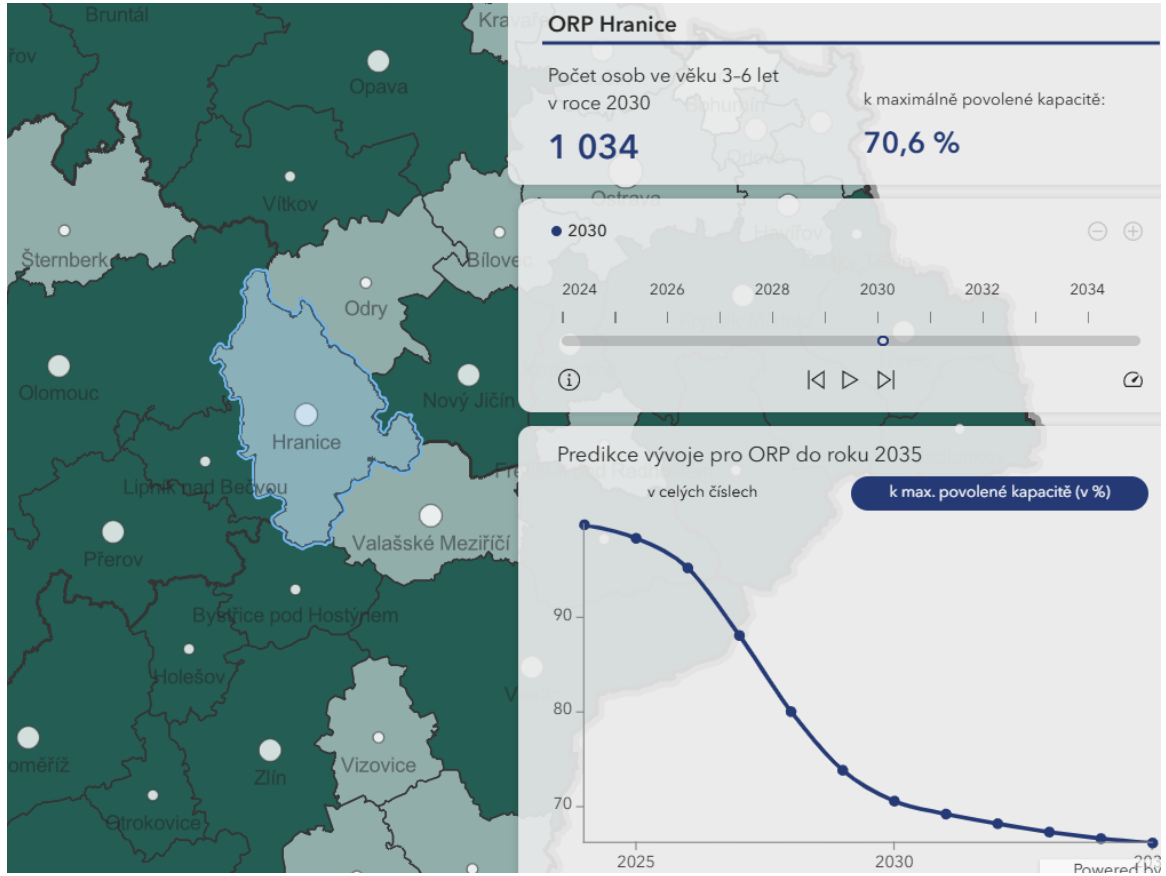

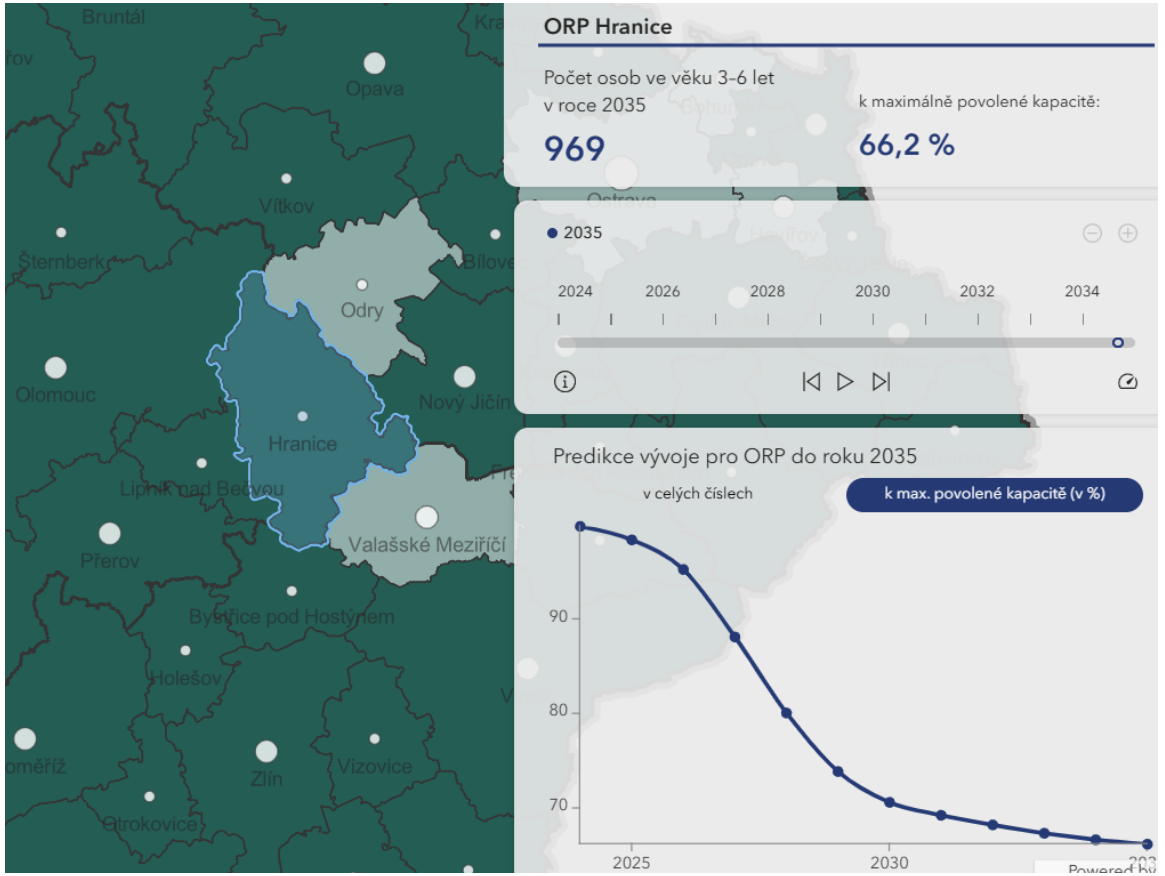
Děti 3-6 let – ORP Hranice

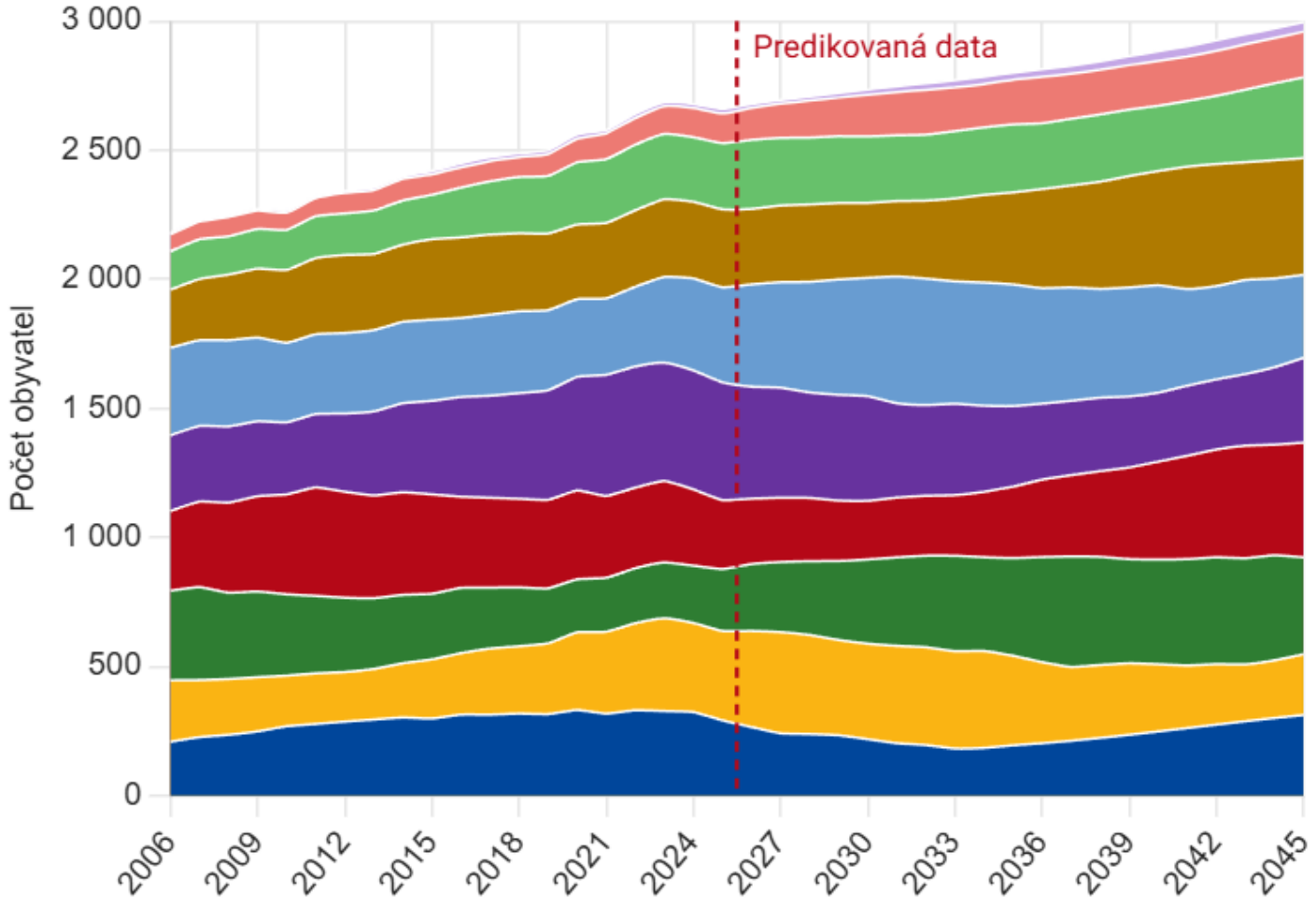

Děti 3-6 let – ORP Hranice

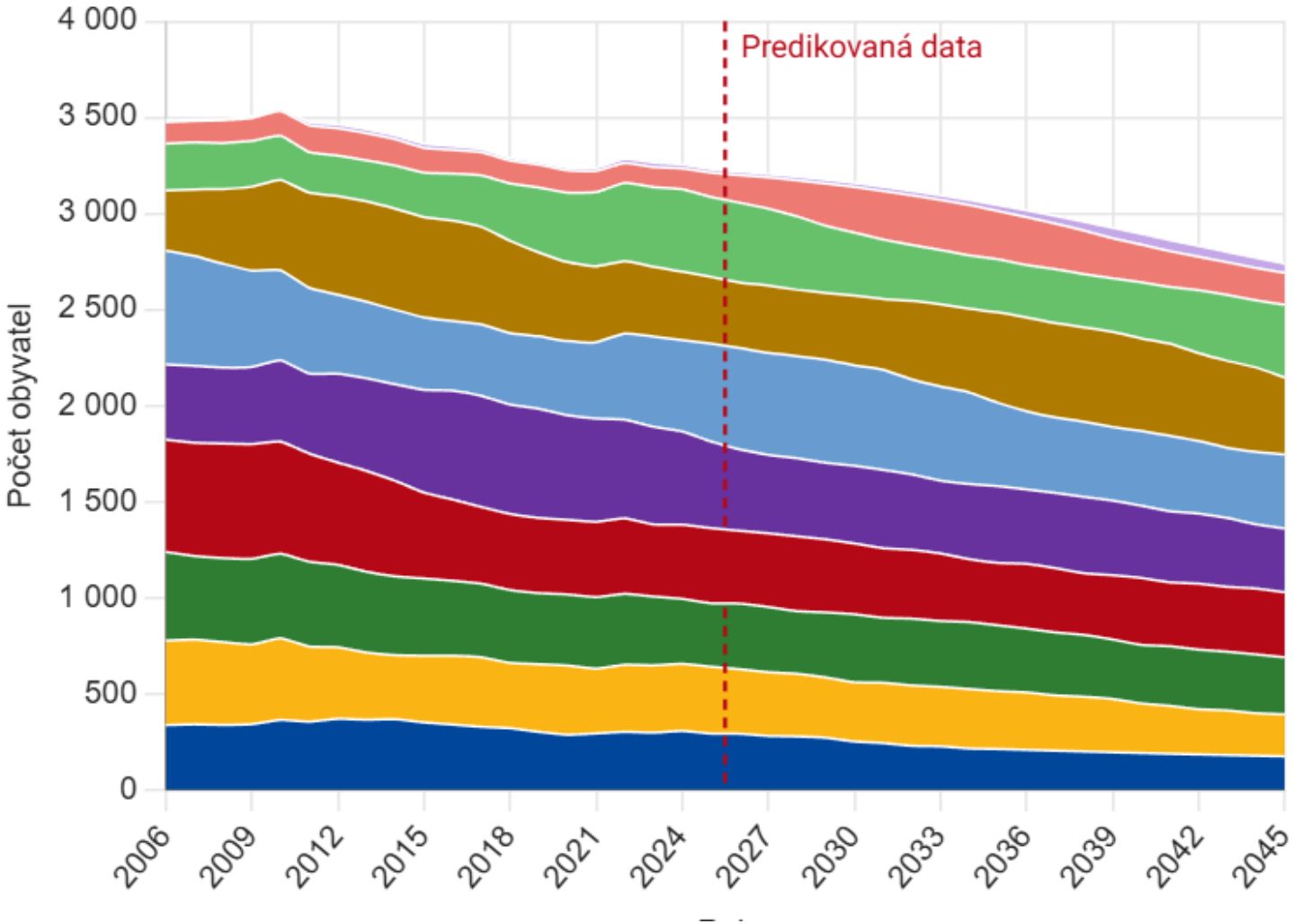

Predikce MV – koliknasbude.gov.cz

- Lze pracovat na úrovni krajů, okresů, ORP, lokálních center a jednotlivých obcí nad 1000 obyvatel.
- Individuální růsty jsou predikované, např. tady je graf obce Horka nad Moravou
- Pokles, anebo prohlubeň u nejmladších obyvatel je patrná u všech

Predikce MV – koliknasbude.gov.cz

- Většina sídel má klesající trend počtu obyvatel.
- Neexistuje region v ČR s růstovou tendencí.

Spolufinancováno Evropskou unií
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Střední článek podpory
Název projektu:
Střední článek podpory
Registrační číslo projektu:
CZ.02.02.02/00/22_005/0004237

Formy meziobecní spolupráce

Společný školský obvod, DSO, společenství obcí, svazková škola, ŠPO více zřizovatelů

Meziobecní spolupráce = první rozhodnutí

- **Společný spádový obvod**

Zajišťuje spádová místa pro děti z okolních obcí, ale neřeší sdílení provozních nákladů ani rozvoj sítě.

- **Společné služby školám**

Obce mají samostatné školy, ale sdílejí nepedagogické agendy, účetní, IT správce.

- **Společná škola**
  - + lepší řízení kapacit
  - + jeden ředitel, jedna administrativa, jedno účetnictví
  - + centrální objednávky a nákupy, úspory z rozsahu
  - + sdílení učitelů i nepedagogických pracovníků
  - + sdílené vybavení a prostory
  - + aprobovanost a kurikulární práce školy

Motivy a priority. Jaký je reálný zájem?

Chceme zachovat školu přímo v naší obci?

ANO. Udržení funkční budovy MŠ či 1. stupně ZŠ je klíčové pro komunitní život a pro-rodinnou politiku obce.

Jak zajistíme dostupnost 2. stupně v regionu?

Spojením kapacit garantujeme udržitelnost 2. stupně ZŠ, plnou aprobovanost výuky a širší nabídku kroužků.

Vyřeší spolupráce problém s chybějícími řediteli?

ANO. Místo náročného hledání 5 ředitelů pro malé školy se hledá 1 ředitel s podporou profesionálních týmů.

Je cílem rušení budov nebo šetření na dětech?

NE. Nejde o zavírání budov, ale o zrušení duplicitní administrativy a přesun peněz přímo do výuky.

Hlavní přínosy: zkvalitnění výuky

Zlepší se kvalita pedagogiky a aprobovanost výuky?

ANO. Učitelé se mohou specializovat na své aprobace a sdílet úvazky mezi pracovišti (např. fyzikář, angličtinář, tělocvikář, informatik).

Jak sloučení pomůže vytvořit školní poradenský tým?

Větší škola snadno ufinancuje plný úvazek speciálního pedagoga, školního psychologa a sociálního pedagoga.

Kolik administrativy se ušetří pro ředitele?

Vedoucí pracovníci se zbaví duplicitního výkaznictví, nákupů a účetnictví. Získává prostor pro pedagogické řízení výuky.

Jaké jsou konkrétní provozní úspory z rozsahu?

Společné nákupy energií, služeb, učebních pomůcek, správy IT a revizí přinášejí okamžité finanční úspory.

Svazková škola – profesionalizace řízení

- Nejde o zavírání škol
- Jde o profesionalizaci řízení
  - + Odbřemenění od administrativy
  - + Více času na pedagogický leadership
  - + Lepší služby pro děti
  - + Lepší pedagogika
  - + Úspory z rozsahu při nákupech a správě

Zlepšení podmínek výuky

Zjednodušení administrativy

Efektivnější sdílení zdrojů

Zachování škol

Nejčastější otázky zřizovatelů

Například:
Kdo bude rozhodovat a řídit?
Nepřijdeme o možnost o škole rozhodovat?
Kde skončí peníze z RUD?
Přijdeme o školní budovy?
Bude se muset propouštět?

Nejčastější otázky zřizovatelů

Nejčastější otázky zřizovatelů – **organizace**

Zůstane MŠ či ZŠ fyzicky v naší obci?

ANO. Škola v obci nezaniká, funguje jako odloučené pracoviště či samostatná organizační jednotka s vlastním názvem.

Kdo školu povede a co se stane se současnými řediteli?

Jediný statutární ředitel vede celou organizaci. Dosavadní ředitelé se stávají vedoucími pracovišť s úlevou z výuky.

Mohou být zaměstnanci (školník, účetní, učitelé) sdílení?

ANO. Zaměstnanci mají jednu pracovní smlouvu s nástupnickou organizací a mohou působit na více pracovištích.

Zachová se pedagogické specifikum a tradice konkrétní školy?

ANO. Pracoviště si v rámci ŠVP uchovává své místní rituály, zaměření i projektové dny pro místní komunitu.

Nejčastější otázky zřizovatelů – **financování**

Kdo získá zvýšený RUD s koeficientem 1,2 a jak s ním naloží?

RUD obdrží sídelní obec. Zřizovatelská smlouva jí smluvně ukládá povinnost celý tento bonus převést do rozpočtu školy.

Kdo financuje provoz a kdo platí investice do budov?

Běžný provoz (energie, pomůcky) platí spojená škola ze svého rozpočtu. Velké kapitálové investice do budovy hradí vlastník (obec).

Jak zaručíme fair-play příliv financí do menších periferních škol?

Zřizovatelská smlouva garantuje mandatorní rozpočtový příděl pro každé pracoviště bez ohledu na jeho velikost..

Kdo zaplatí výjimku z nízkého počtu žáků na třídu?

Ve zřizovatelské smlouvě se předem dohodne, zda doplatek financování pedagogické práce vyplývající z výjimky hradí mateřská obec pracoviště, nebo všichni společně.

Nejčastější otázky zřizovatelů – **vliv na řízení**

Jak ošetřit, aby menší obce nebyly přehlasované?

Zřizovatelská smlouva zavádí principy řízení. Např. 1 obec = 1 hlas, nebo právo veta pro klíčová rozhodnutí (zrušení pracoviště).

Čí budou budovy a pozemky po sloučení?

Budovy zůstávají v 100% vlastnictví obcí. Školské organizaci jsou pouze bezplatně vypůjčeny či pronajaty).

Kdo hodnotí kvalitu školy a schvaluje odměny řediteli?

Společný orgán zřizovatelů (Rada ŠPO / Orgán svazku), kde má každá zapojená obec svého rovnoprávného zástupce.

Může se počet zřizovatelů v čase rozšiřovat nebo snižovat?

ANO. Smlouva přesně definuje administrativní postup pro přistoupení nové obce i podmínky pro bezproblémové vystoupení.

Jak společnou školu založit?

Modely se liší tím, kdo školu zřizuje a jak obce uplatňují rozhodovací pravomoci.

Svazek obcí jako zřizovatel (DSO, vč. společenství obcí)

ZŘIZOVATEL
Svazek je jediným zřizovatelem

PRÁVNÍ FORMA
PO nebo ŠPO

ROZHODOVÁNÍ
Obce rozhodují prostřednictvím orgánů svazku; model lze využít i pro další společné agendy.

RUD PRO BĚŽNOU ZŠ
Na žáka se použije koeficient 1,2 — o 20 % více než základ 1,0.

Více obcí přímo zřizuje jednu ŠPO

ZŘIZOVATEL
Více obcí je přímými zřizovateli

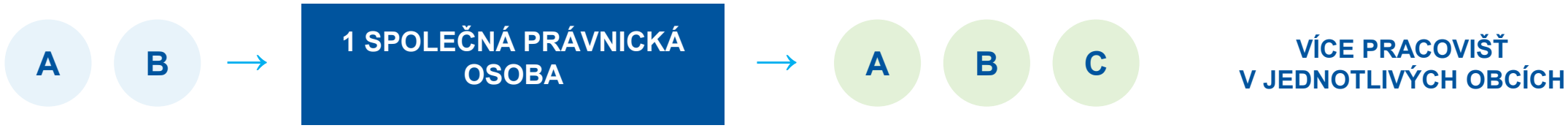
PRÁVNÍ FORMA
pouze ŠPO

ROZHODOVÁNÍ
Povinně se ustavuje **rada ŠPO** (3–15 členů)..

RUD, SMLOUVA, ROZHODOVÁNÍ
Smlouva určí rozhodného zřizovatele pro finance a pracovněprávní otázky. Výchozí pravidlo: každý zřizovatel 1 hlas, rozhoduje většina; smlouva může určit jinak. Na žáka běžné ZŠ: RUD 1,2.
.

Jedna škola neznamená jednu budovu

Společný model sjednocuje řízení; vzdělávání a školské služby mohou dál probíhat na více místních pracovištích.

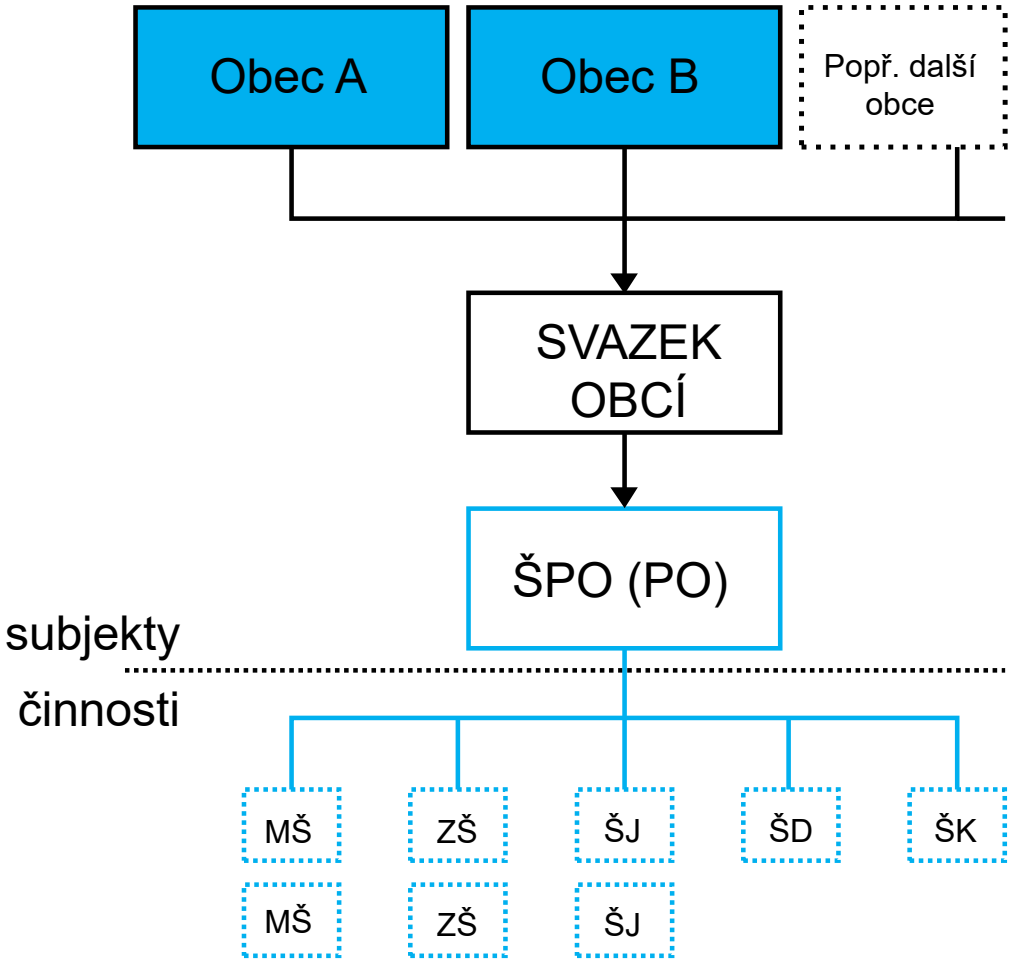
CO SE SJEDNOTÍ

- ředitel a odpovědnost za organizaci
- administrativa, účetnictví a společné nákupy
- řízení kapacit a personálních zdrojů
- sdílení odborných pracovníků a vybavení

CO MŮŽE ZŮSTAT MÍSTNÍ

- budovy a pracoviště v jednotlivých obcích
- mateřská, základní i další školské činnosti
- fyzická dostupnost vzdělávání v území
- každodenní vazba pracoviště na místní komunitu

Princip svazkování ve školství

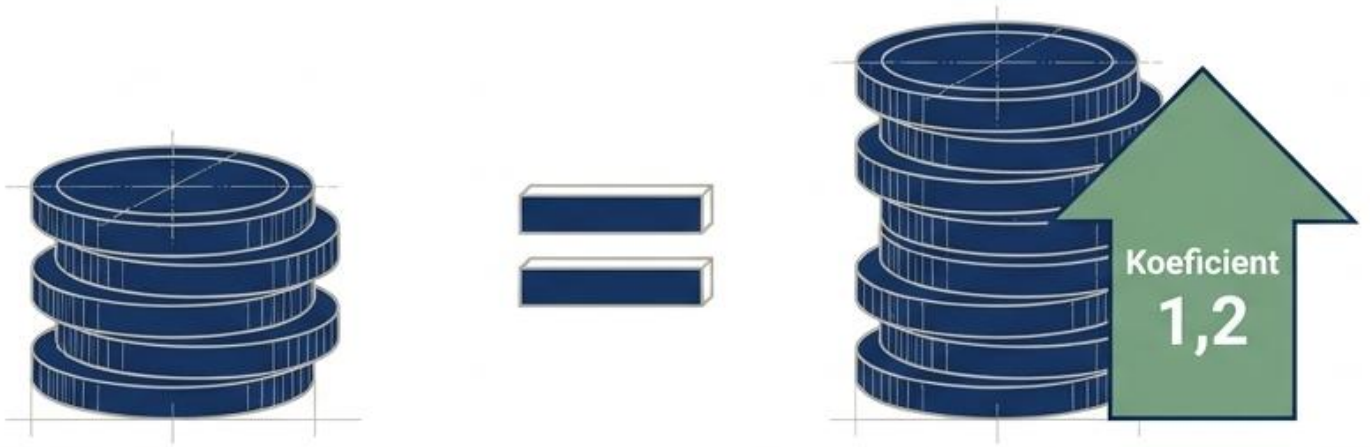
- Aktualizované metodiky MŠMT (platnost od 1.1.2026)

Jakou právní formu zvolit? Doporučujeme ŠPO

Kritéria	Příspěvková organizace (PO)	Školská právnická osoba (ŠPO)
Umožňuje spolupráci více obcí napřímo?	✗ Ne	✓ Ano
Lze zřídit samostatné “Organizační jednotky” (vlastní název a obvod)?	✗ Ne	✓ Ano

Finanční motivace pro spolupráci

Stát od roku 2026 finančně zvýhodňuje školy zřízené 2 a více obcemi nebo svazkem (DSO).

Samostatně = X Kč **Společně = X Kč + 20% Bonus!**

Peníze jdou přes rozhodného zřizovatele přímo do společného rozpočtu školy na běžný provoz a nepedagogickou práci.

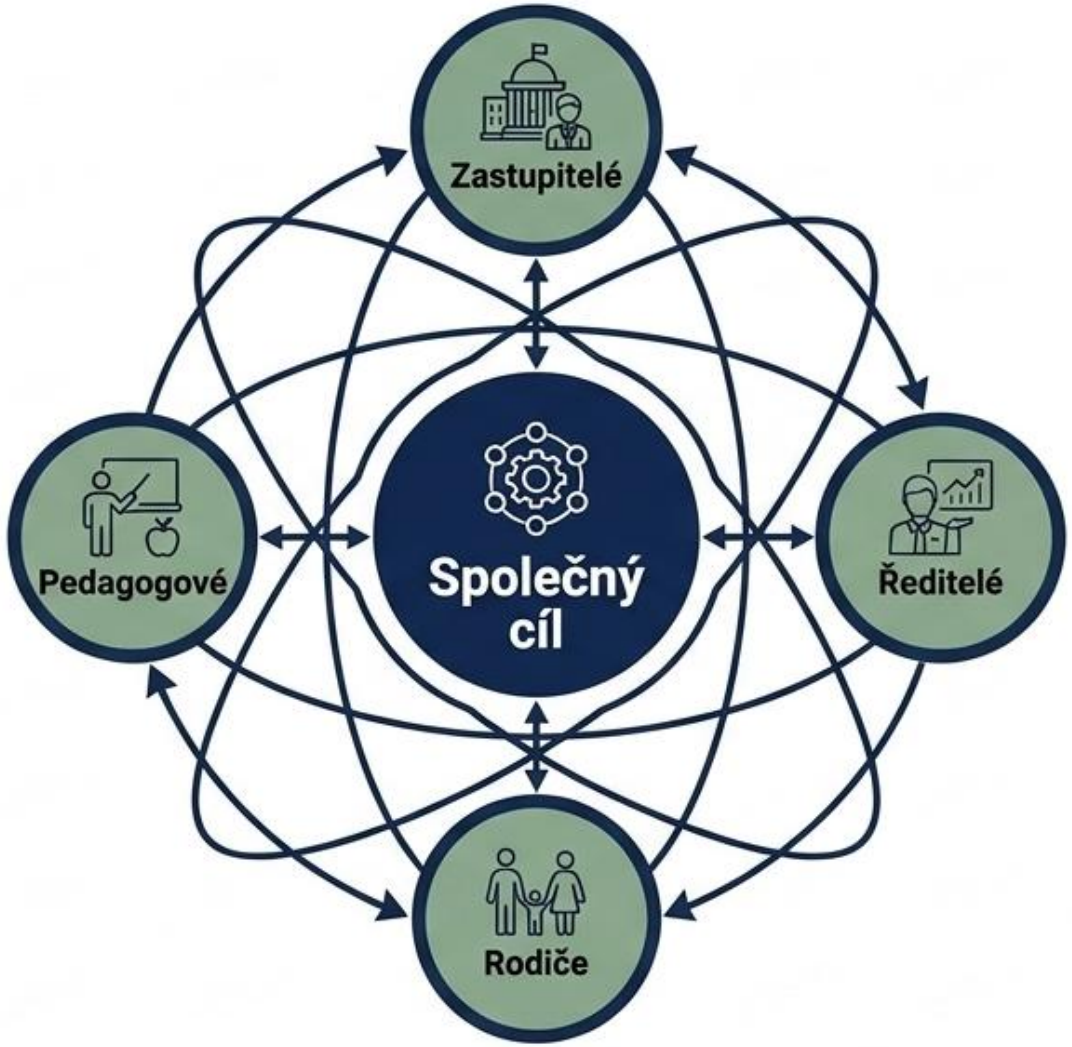
Cesta ke sloučení. Změny vyžadují čas!

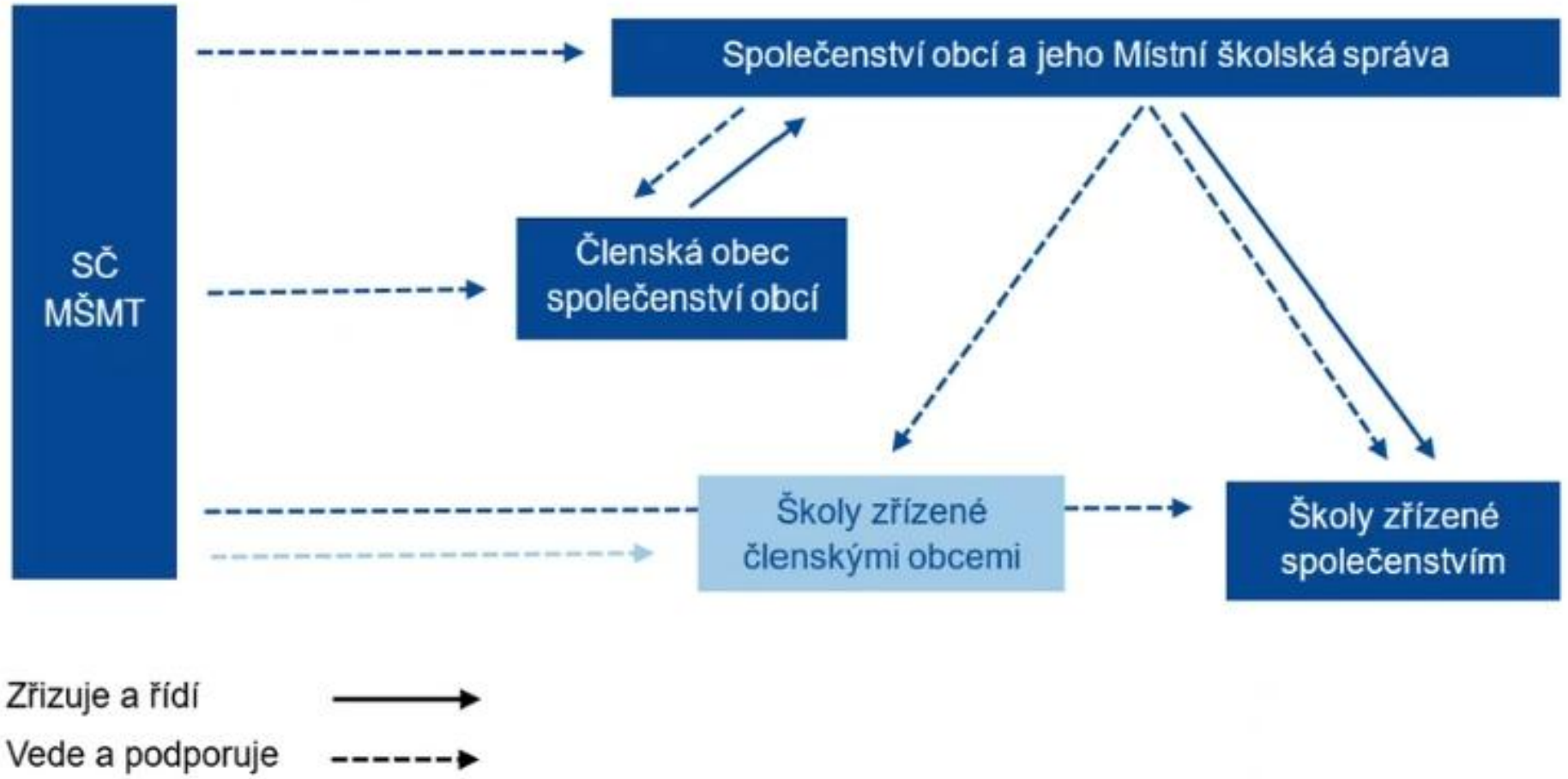
Záměr a analýzy	Zřizovací listiny a schvalování	Změny v rejstřících	Personální a majetkové kroky	Zahájení činnosti
Výběr varianty, ekonomika, komunikační plán	Zastupitelstva, dohody obcí	Krajský úřad, MŠMT	Jmenování ředitele, převod majetku, účetní a administrativní kroky	k 1. 1. shoda s rozpočtovým rokem nebo 1. 8. shoda se školním rokem. Podpora po sloučení.

Komunikační plán

- Včasnost
- Jasnost
- Průhlednost jednání
- Zapojení všech aktérů

Role MŠMT a Středního článku podpory

Střední článek podpory pomáhá

- provázení procesem slučování od prvního záměru ke zdárnému fungování
- naplánování harmonogramu, příprava, debaty v obci
- metodická podpora středního článku na místě, konzultační servis, propočty, personální analýzy
- komunikační plán před a po sloučení
- pomoc s administrativními kroky
- definování výhod, ale také rizik

Shrnutí – 5 informací pro každého starostu

1. Školy v obcích se NEZAVÍRAJÍ – výuka a budovy zůstávají v majetku obcí.
2. Obce NEZTRÁCEJÍ vliv – zřizovatelská smlouva dává rovnoprávné hlasy a veto.
3. Peníze z RUD nepřijdou zkrátka – smlouva přesně definuje příděl na provoz pracovišť.
4. Ředitelé získají čas – odbřemenění od administrativy uvolní ruce pro kvalitu výuky.
5. Střední článek pomůže – kompletní provázení změnou a moderování debaty.

Spolufinancováno Evropskou unií

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Střední článek podpory

Název projektu:
Střední článek podpory
Registrační číslo projektu:
CZ.02.02.02/00/22_005/0004237

Děkuji za pozornost

Jaroslav Mihal

jaroslav.mihal@msmt.gov.cz, 770 129 491

- +420 234 811 246
- stredniclanek@msmt.gov.cz
- facebook.com/stredniclanek
  instagram.com/stredniclanek_msmt
- edu.gov.cz